

На основу члана 28 . Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС “ бр. 111/2009) и члана 21. Статута Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду, Савет Факултета на седници одржаној 31. октобра 2013. донео је

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Основне одредбе

Члан 1.

Овим документом, Правилима заштите од пожара (у даљем тексту Правила) уређује се детаљније, у односу на законске одредбе и подзаконска акта, систем заштите од пожара на Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду (у даљем тексту ТМФ), а у складу са природом послова који се обављају и материјалним могућностима, као и права и обавезе органа ТМФ и свих запослених, у циљу његовог безбедног функционисања.

Одредбе ових Правила сходно се примењују и на заштиту од експлозија експлозивних смеша (ExS) запаљивих гасова, пара горивих течности и прашина са ваздухом и примењују се као и мере за заштиту од пожара (у даљем тексту се не наводи, али се подразумева)

Члан 2.

Систем заштите од пожара (у даљем тексту: заштита од пожара) ТМФ обухвата :

- планирање заштите од пожара,
- финансирање заштите од пожара,
- организовање заштите од пожара,
- обуку свих запослених за примену превентивних мера заштите од пожара,
- спровођење и контролу мера и радњи заштите од пожара,
- за спречавање настанка и ширења пожара отклањањем потенцијалних узрока пожара,

Правила заштите од пожара

- стварањем услова за спонтану локализацију пожара,
- откривање и гашење пожара,
- обуку свих запослених за употребу опреме за заштиту од пожара,
- стварање повољних услова за интервенције гашења и спасавања људи и имовине, као и заштиту животне средине
- пружање помоћи код отклањања последица проузрокованих пожаром.
- стварање услова за његову спонтану локализацију, откривање и гашење пожара,

Заштита од пожара на ТМФ заснива се на начелима:

- превенције,
- јачања свести,
- јавности,
- сарадњи,
- солидарности и
- радној одговорности.

Заштита од пожара организује се и континуирано спроводи у свим радним просторијама и просторима које користи ТМФ, у складу са **Законом о заштити од пожара** (у даљем тексту Закон), другим законима (за опасне материје и др.) и подзаконским прописима, правилницима и стандардима, начелима добре инжењерске праксе у лабораторијским, складишним и другим пословима и одржавању зграде са свим инсталацијама и опремом у добром стању.

Члан 3.

Овим правилима нарочито се уређују:

1. Организација технолошких процеса на начин да се ризик од настанка пожара сведе на врло мали, тиме што се примењују релевантне превентивне мере, и пре његовог настанка створе услови за успешно гашење и спречи његово ширење грађевинским мерама, а само по потреби (кад се констатује да се пожар не може локализовати па угрожава животе људи) реализује безбедна евакуација људи и имовине и позива градска територијална јединица за гашење пожара и спасавање.

2. Заштита од пожара у зависности од намене и нормалног функционисања факултета у зависности од процењеног ризика а са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара.
3. Доношење Плана евакуације и Упутства за поступање у случају пожара.
4. Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара.

Прогодни цртежи Плана евакуације и са упутством за поступање у случају пожара морају бити истакнути на видљивом месту.

1. Организација технолошког процеса

Члан 4.

Опис објекта и локације:

Седиште ТМФ налази се у Београду, на адреси Карнегијева бр. 4 (шири центар града). ТМФ користи две зграде које су међусобно повезане надземном (у нивоу првог спрата мање зграде) пасарелом - "велику" и "малу" (у графичком прилогу су приказане цртежима основа свих етажа)

У великој згради се налазе:

- у надземном етажама: канцеларије-кабинети, лабораторије, учионице, кафе-ресторан клуб,
- у сутерену: радионице, лабораторије, централни магацин, трафостаница (-2), итд.

У малој згради се налазе:

- у надземном етажама: амфитеатри (велики, средњи, мали), учионице, канцеларије, библиотека са читаоницом, продавница књига, служба за одржавање рачунара и рачунарске мреже
- у сутерену: штампарија (десни сутерен), лабораторија за прераду метала у пластичном стању, и развојни истраживачки центар графичког инжењерства. |

Зграде не припадају класи високих објеката. Велика зграда има коту пода на којој бораве људи нешто мању од 22 м (ниво терена је у знатном паду дуж Карнегијеве ул. па је узета у обзир кота у близини главног улаза у велику зграду).

Ватрогасна возила могу прићи великој згради са три стране (с четврте се наслања на зграду Машинског факултета), а мањој са две стране (показано на цртежу ситуације)

Зграде факултета (усељене 1960.) изграђене су наменски, а по дугорочним пројекцијама развоја факултета. У време изградње су биле изведене по много чему квалитетно и комотно, али са слабостима у погледу грађевинских мера за спречавање ширења ватре и дима (услед недостатака конкретних прописа).

Неке врло скромне мере за спречавање експлозија експлозивних смеша су изведене и током градње и у каснијем периоду (нпр. одсисавање гасова и пара). У објектима нема електричне и технолошке опреме у Ех извођењу, експлозивног одушивања и других мера Ех заштите.

Овај концепт је прихватљив у факултетским условима само ако се користе мале (лабораторијске) количине материја које могу стварати експлозивне смеше, такве да волумен смеше буде мали (реда величине 1 дм³). У случају да настане експлозија онаће да буде врло локалног карактера и без значајнијег повређивања људи и оштећења имовине. Зато је врло важно да се на најбезбеднији начин складиште опасне материје у приручним складиштима и да се у њима држе само неопходне количине (без стварања непотребно великих резерви у самим лабораторијама у великој згради). Технолошки процеси са овим материјама се организују и изводе (од стране стручног особља) тако да се избегне стварање услова за настанак иоле јачих експлозија.

С обзиром на праксу и коришћење објеката од преко 50 година упутно је да се примене сазнања из искустава приликом планирања и пројектовања развоја факултета и обаве многи послови на модернизацији сходно променама у прописима и усклађивање са променама у динамици рада појединих смерова/катедара. Ревитализација објекта у целини није изведена, али је било мањих адаптација, пренамена, поправки крова и других радова текућег одржавања.

Члан 5.

Образовни, научни и стручни рад, делови су јединствене научно образовне делатности ТМФ, која се обавља у учионицама, амфитеатрима, лабораторијама, кабинетима и другим просторијама објекта ТМФ.

Делатности ТМФ су: високо образовање; истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама; истраживање и експериментални развој

у природним и техничко-технолошким наукама; истраживање и експериментални развој у биотехнологији; инжењерске делатности и техничко саветовање; менаџерски консултантски послови; управљање рачунарском опремом; остале услуге информационе технологије; обрада података и слично; правни послови; издавачке делатности; издавање књига; издавање часописа и периодичних издања; штампање и штампарске услуге; књиговезачке и сродне услуге; трговина на мало књигама у специјализованим продавницама; и делатности библиотеке и архиве.

У оквиру делатности високог образовања ТМФ, као перманентан процес, организује и изводи академске и струковне студије првог, другог и трећег степена, у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошке науке, односно својих матичности, и издаје уџбеничку литературу, скрипта и друге публикације.

Научни рад се остварује кроз основна, примењена и развојна истраживања.

За обављање регистрованих делатности на ТМФ се, између осталог, користе хемикалије у релативно малим количинама, према унапред дефинисаним процедурама, тако да се ризик опасности од избијања пожара и експлозија, своди на минимум.

У случају избијања пожара (експлозије), процес рада се може брзо прекинути, јер након његовог обустављања не постоје даље опасности по људе и материјална добра.

2. Организација заштите од пожара

Члан 6.

Заштита од пожара на ТМФ-у организује се у складу са Законом и другим прописима из области заштите од пожара, противексплозијске заштите и овим Правилима.

За послове заштите од пожара, експлозије, безбедности и заштите на раду и других видова заштите задужују се стручна лица која међусобно тесно сарађују вршећи службу заштите, а под усмеравањем декана и продекана задуженог за инвестиционо и текуће одржавање зграде.

Лица која спроводе и управљају технолошким процесима на факултету (запослени) се могу сматрати стручњацима највише класе у својим областима рада.

Сва правна лица која су подстанари на факултету су се уговорима о закупу одређеног дела простора обавезала да прихватају факултетска правила за заштиту од пожара.

Члан 7.

У циљу отклањања могућих узрока пожара, спречавања избијања, ширења и гашења пожара, спашавања људи и имовине угрожених пожаром, заштите животне средине, односно ради постизања што веће безбедности објеката, људи, имовине и животне средине на ТМФ, спроводе се следеће **мере заштите од пожара**:

- При пројектовању и извођењу радова адаптације и реконструкције објеката, пословног простора, уградњи уређаја, опреме и инсталација, експлоатацији и одржавању објеката, примењују се законом прописани технички услови и нормативи и стандарди заштите од пожара/експлозије.
- Објекти, односно њихови делови, просторије или коморе, кабине и сл. морају бити снабдевени прописаном опремом за превенцију пожара/експлозије (за детекцију недозвољене концентрације опасних гасова и пара течности), вентилационим инсталацијама потребних капацитета за одсисавање, инсталацијом за детекцију пожара, антипаничном расветом, хидрантском мрежом и уређајима за гашење пожара. Прилази апаратима за почетно гашење пожара, хидрантима и разводним ормарима електричне инсталације морају бити лако доступни и незакрчени.

- Електричне, вентилационе, гасне, топлотне, громобранске, водоводне, канализационе и друге инсталације и уређаји у објекту морају се извести, односно поставити тако да не представљају опасност од избијања пожара.
- Запослени на њиховом одржавању обавезни су да врше редовне контроле исправности и правилног функционисања уређаја и инсталација, у складу са прописима, и техничким упутствима произвођача, тако да у случају оштећења не изазову пожар а да се може на приступачан начин прекинути проток гаса, искључити електрично напајање струјног круга на коме је дошло до кvara или пожара.
- Рад са отвореним пламеном и уређајима са усијаним површинама, апаратима за заваривање, резање и лемљење, може се обављати само на основу прописаних мера садржаних у **«Уредби о мерама заштите од пожара при извођењу радова заваривања, резања и лемљења»** (Сл. гласник СРС, бр. 50/79.).
- Папир, отпадни материјали, пластична и друга амбалажа, морају се по завршетку рада изнети из радних просторија и одлагати на место које одреди лице стручно оспособљено за обављање послова заштите од пожара на ТМФ.
- Складиштење робе и материјала у магацинима и другим просторијама, врши се у складу са важећим прописима, с тим што се претходно води рачуна да се обезбеде несметани пролази и одговарајуће растојање ускладиштеног материјала од извора енергије.
- На таванима, степеништима, ходницима је забрањено држање било какве ненаменске и старе опреме.
- Дрвени ормани са хемикалијама и разном ситном опремом не смеју бити остављени у ходницима и степенишним просторима, како би се онемогућио развој пожара у ходницима и степеништима као основним коридорима евакуације.
- Боце са техничким гасовима у ходницима изместити тако да по једна боца одређеног гаса буде у просторији у којој се користи, а резервне и празне боце у приручним кавезним складиштима са надстерешницама на кровним терасама.
- Пuteви за евакуацију, улази, излази, пролази и степеништа, морају бити обележени, незакрчени, стално проходни и чисти, сходно важећим прописима и стандардима. За обележавање излаза у случају опасности и прве помоћи користе се прописане ознаке.
- У свим просторијама ТМФ забрањено је пушење.
- За употребу додатних грејалица, климатизера и других потрошача који повлаче из мреже више од 1 kW потребно је писмено изјашњење овлашћеног

пројектанта електричних инсталација о расположивости снеге електричне мреже. Употреба грејних тела са отвореним грејачима је од раније забрањена у свим просторијама ТМФ-а.

- Вршење пожарно и експлозивно опасних радњи (заваривање и сл. у смислу Уредбе, као и чишћења већих посуда са запаљивим течностима), на привременим местима, може се дозволити само под условом да су предузете одговарајуће безбедносне мере уз писмено одобрење задуженог лица за организовање превентивних послова заштите од пожара и дежурство стручних лица спремних за гашење пожара и другу хитну интервенцију која се може с разлогом очекивати
- Уградња нове опреме и уређаја, врши се по прибављеној документацији којом се потврђује безбедност ових уређаја са аспеката заштите од пожара/експлозије.

Члан 8.

Уређаји, опрема и средства намењени за превенцију и гашење пожара, за противпаничну расвету могу се користити само уколико одговарају важећим српским стандардима.

Уређаји, опрема и средства за гашење пожара, уређаји и инсталације за аутоматску и ручну сигнализацију и дојаву пожара, као и систем противпаничне расвете на Факултету морају да се одржавају у исправном и функционалном стању (визуелно надгледају, сервисирају и потребним мерењима и испитивањима контролишу), а према захтевима из закона и упутствима произвођача и о томе се води посебна и уредна евиденција.

За поштовање рокова прописаних испитивања и сервисирања ради исправности уређаја и средстава за гашење пожара у објектима ТМФ стара се референт.

Члан 9

Радници који раде са врло опасним материјама морају проћи посебну (додатну) обуку за рад са опасним материјама и обучити се за превентивне радње и поступање у случају инцидента или удеса (истицања, пожара, експлозије)

Шефови катедре су дужни да предвиде садржај и обим такве обуке за поједину катедру и да на њега прибаве сагласност савета факултета.

Шефови катедара дужни су да контролишу набавке и потрошњу опасних материја односно тренутно стање на залихама водећи рачуна да се не премаше капацитети потребни за одвијање наставе.

2.1. СУБЈЕКТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 10.

За планирање, финансирање, организовање, спровођење и контролу мера заштите од пожара на ТМФ одговорни су: савет ТМФ, декан, шефови катедара и служби, стручно лице оспособљено за обављање послова заштите од пожара (даље референт), као и сви запослени у складу са Законом.

Члан 11.

Савет ТМФ усваја Правила, као и друге опште акте из области заштите од пожара.

Савет ТМФ најмање једном годишње разматра извештај о стању заштите од пожара, степену безбедности запослених и студената, и предузима потребне мере у циљу унапређења заштите од пожара.

Савет ТМФ-а обезбеђује материјално-финансијска средства (Усвајањем финансијског плана) за одржавање и преглед опреме и уређаја и унапређење заштите од пожара кроз модернизацију и проширење капацитета. На бази расположивих средстава и захтева оперативаца на одржавању опреме и објекта одобрава њихово коришћење.

Члан 12.

Декан учествује у области планирања, финансирања, организовања, спровођења и контроле мера заштите од пожара, поред послова и задатака који су му стављени у надлежност Законом и прописима донетим на основу Закона и општим актом, има следећа права и обавезе:

- доноси одлуку о задуживању продекана, секретара и шефова катедара и других запослених лица за поједине повремене стручне послове у којима има елемената заштите од пожара и експлозија
- организује спровођење мера заштите од пожара на Факултету, у складу са мерама прописаним законима, подзаконским актима, правилницима које доносе државни органи и наложеним мера у решењим МУП-а у инспекцијским прегледима, овим Правилима, програмом обуке запослених из области заштите од пожара и другим актима који регулишу ову материју;
- формира најмање трочлану комисију која предлаже садржај основне обуке (у основним цртама законом прописане);

- обуставља рад у објекту у случају непосредне опасности од пожара или експлозије и налаже евакуацију запослених из угроженог простора;
- стара се о потпуном и благовременом информисању запослених о стању заштите од пожара;
- покреће дисциплинску, материјалну и кривичну одговорност запослених због неспровођења мера заштите од пожара које може проузроковати, или је већ проузроковало, негативне последице;

Продекани се задужују за поједине делатности и мере заштите од пожара којима та делатност одговара.

Секретар факултета има обавезу да чува сву документацију о изградњи (адаптацијама и извођењу додатних инсталација).

Студент продекан информисе студенте о свим битним правима и обавезама везаним за заштиту од пожара на факултету.

Члан 13.

Шефови катедара и служби у вршењу послова заштите од пожара имају следећа права и обавезе:

- одговорни су за стање заштите од пожара у јединици којом руководе;
- обавезни су да, у делокругу свога рада, планирају, организују, спроводе и контролишу радне процесе, на начин који обезбеђује потребну безбедност запослених и имовине;
- да израде интерна правила за своју катедру (у складу са овим Правилима) и поставе упутства за поступање у случају пожара у својим просторијама
- организују, спроводе и контролишу све потребне мере, у циљу потпуне примене утврђених и наложених мера заштите од пожара, у организационој јединици којом руководе. У случају уочених недостатака, благовремено предузимају одговарајуће мере за отклањање истих;
- у случају пожара, пружају стручне и друге релевантне информације и помоћ у акцији гашења и спасавања угрожених и других лица и имовине,
- обавештавају лице за обављање послова из области заштите од пожара о свим уоченим недостацима у својој радној јединици и заједно са њим раде на отклањању недостатака у домену својих знања, могућности и оспособљености за поједине послове из области заштите од пожара,
- обавезни су да обезбеде услове да сви радници организационе јединице (катедре) похађају прописану обавезну обуку из области заштите од пожара

- да удаље са радног места запосленог који се не придржава мера заштите од пожара, а уколико у таквој радњи има елемената повреде радних обавеза да поднесу захтев за покретање дисциплинског поступка.

Члан 14.

Послове заштите од пожара на ТМФ обавља **лице стручно оспособљено за те послове (у даљем тексту – референт)**. Референт може бити само лице високе школске спреме и са положеним стручним испитом за послове заштите од пожара за тај ниво школске спреме.

Лице задужено за послове заштите од пожара у обављању тих послова одговорно је декану и Савету ТМФ.

Лице задужено за послове заштите од пожара има следећа права и обавезе:

- обавља стручне послове и задатке заштите од пожара, у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона и овим Правилима;
- учествује у изради анализа стања и других аката из области заштите од пожара;
- формира, води и чува документацију ТМФ из области заштите од пожара;
- спроводи превентивне мере заштите од пожара утврђене Законом и другим прописима, овим Правилима и другим општим актима ТМФ;
- контролише спровођење утврђених или наложених мера заштите од пожара;
- утврђује број и размештај апарата за гашење и друге опреме и контролише њихову исправност и предузима мере ради њихове замене, поправке, сервисирања и сл.
- врши преглед објеката и писмено предлаже мере за отклањање констатованих недостатака са аспекта заштите од пожара;
- периодично врши визуелну контролу елемената заштитних инсталација и води рачуна да се одржавају у исправном стању
- асистира шефовима катедара у осмишљавању и реализацији решења за безбедно вршење делатности (са аспекта заштите од пожара)
- информисае послужеоце (портире) о свим новонасталим, а потенцијално опасним ситуацијама у просторијама факултета из области заштите од пожара (привремена места за заваривање, критични експерименти и сл.).
- предлаже декану покретање дисциплинског поступка против запослених који не спроводе прописане или наложене мере заштите од пожара;
- прати прописе из области заштите од пожара, као и техничка достигнућа из те области и у складу с тим, предлаже и предузима мере ради унапређења стања

- учествује у поступку прибављања дозвола за изградњу, адаптацију објеката и инсталација и локацију објеката за складиштење запаљивих течности и гасова,
- предлаже и контролише спровођење мера заштите од пожара приликом адаптације, реконструкције, поправки и сервисирања која се врше у објектима;
- води прописане евиденције из области заштите од пожара,
- припрема предлоге програма основне обуке из области заштите од пожара, учествује у извођењу те обуке и провери знања и вештина и води евиденцију;
- најмање два пута годишње, према потреби и чешће, припрема писани извештај о стању заштите од пожара и подноси га декану и савету ТМФ;
- у случају избијања пожара учествује у подршци гасиоцима и спасиоцима, а по позиву и утврђивању узрока пожара и о томе подноси писмени извештај декану ТМФ;
- сарађује са инспекцијским органима;
- издаје одобрења за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима.

Послужиоци на центрели дојаве пожара и видео надзора (портири - централни уређаји система за дојаву пожара се налазе у портирници факултета) су дужни да се детаљно упознају са повереном опремом, стално буду присутни на радном месту, да будно прате стање и приме благовремено сваки сигнал опасности.

Према алармним плановима за радни и нерадни (ноћни, празнички и сл.) режим послужиоци су дужни да врше извиђање и по потреби гашење почетних пожара одговарајућим апаратом, позивање у помоћ територијалне ватрогасно-спасилачке јединице, предузимање радњи на упозоравању осталих угрожених од пожара, евакуацији, спречавању ширењу пожара уклањањем оближњих горивих предмета, искључењу напајања итд.

Потребно је да послужиоци на центрели буду одговорна и предузимљива лица са положеним стручним испитом за послове заштите од пожара (у оквиру своје стручне спреме).

Њихова дужност је да се обуче и за гашење пожара уз примену унутрашњих хидраната и да њима могу да гасе пожар до доласка градске професионалне службе.

Послужиоци, су дужни, да са посебном пажњом, прате новонастале, а потенцијално опасне ситуације из области заштите од пожара у просторијама факултета (привремена места за заваривање, критични експерименти и сл.) на које их упућује референт.

Служба техничког одржавања факултета, коју представља шеф техничке службе, спроводи радње за одржавање објеката и уређаја који су у њеном домену у исправном

стању. Отклањању недостатака у раду опреме која може бити потенцијали узрочник пожара се одмах приступа.

Члан 15.

Запослени на ТМФ су основни носиоци заштите од пожара и имају право и обавезу да непосредно учествују у организовању и унапређењу заштите од пожара, односно општих и посебних мера заштите људи, имовине и животне средине, у складу са Законом, овим Правилима и другим актима ТМФ, и то:

- да се придржавају свих прописаних мера заштите од пожара утврђених Законом и другим прописима, овим Правилима, као и да се понашају у складу са одлукама, упутствима и упозорењима надлежних органа, одговорних лица и непосредних руководилаца;
- да се, приликом ступања на рад, а најкасније за шест месеци упознају са прописима и мерама заштите од пожара, опасностима од пожара које могу настати на раду, као и са организацијом заштите од пожара и средствима за гашење пожара, са којима располажу на свом радном месту и положи испит основне обуке ;
- да организују заштиту имовине којом располажу на начин који обезбеђује потпуну личну и имовинску сигурност људи и имовине, без последица по животну средину;
- да траже помоћ од органа, организација и лица, која ову помоћ могу или морају да пруже у складу са својим могућностима, а поготово у гашењу пожара и спречавању његовог ширења;
- да у току рада и по завршетку радног времена стално прате и контролишу рад, функционисање и исправност машина, уређаја, инсталација и других средстава у непосредној и широј радној околини, који могу да угрозе безбедност људи, имовине и животне средине, и да сваки квар или неисправност одмах пријаве непосредном руководиоцу и надлежној служби, у циљу што бржег отклањања уочених неправилности;
- да користе личну заштитну опрему на начин који је прописан;
- да непосредно учествују у гашењу пожара и угасе пожар, ако то могу да ураде без опасности по себе и друга лица, и да о томе одмах обавесте ватрогасну јединицу и станицу полиције;
- у случају пожара већих размера, елементарних непогода и других катастрофа, да се ангажују по позиву надлежних на спашавању запослених, студената, имовине и заштити животне средине, као и на отклањању последица.

Студенте ТМФ-а, пре извођења практичних вежби, професори, асистенти и лабораторијско особље упознају са опасностима које могу настати у току експеримента, Студент потписује изјаву да је примио информацију о начину безбедног рада у лабораторијама ТМФ-а, да је разумо правила и да ће се за време извођења лабораторијских вежби понашати у складу са прописаним мерама, како не би угрозио личну безбедност и безбедност других. Уколико због непоштовања прописаних мера дође до повреда или акцидената студент сноси личну одговорност.

3. ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Члан 16.

У циљу спречавања избијања пожара и његовог ширења у зградама ТМФ, умањивању последица елементарних непогода и катастрофа, у циљу спашавања људи и имовине, поступа се по плану евакуације и упутству за поступање у случају пожара (у даљем тексту: план евакуације и упутство).

Евакуација може бити општа (у случају пожара великих размера, елементарних непогода и катастрофа) и делимична (када је угрожен део зграде). При проглашавању опште евакуације декан ТМФ или лице које га замењује, одмах о томе обавештава ватрогасно спасилачку јединицу Министарства унутрашњих послова, на број телефона **193**.

Погодно прилагођени делови Плана евакуације и упутство истичу се на видљивим местима, на сваком нивоу зграде, у сваком ходнику тј. на сваком месту где могу настати дилеме људи при евакуацији из велике и мале зграде ТМФ.

Планови се постављају тако да гледалац мора примити недвосмислену информацију о своме положају и о путу могуће евакуације, који бира у односу на стање у развоју пожара у згради.

3.1. ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ

Члан 17.

- У случају избијања пожара и спречавања његовог ширења, експлозија, хемијских удеса, елементарних непогода и катастрофа, у објектима ТМФ у циљу спашавања људи и имовине, приступа се евакуацији запослених, студената и других лица затечених и угрожених у просторијама објекта.
- Евакуацијом људи и имовине, гашењем и спречавањем ширења пожара руководи шеф катедре у чијим просторијама је избио пожар, или лице које он одреди, док руководиће акцијом гашења пожара и спашавања људи и имовине не преузме руководилац професионалне ватрогасно-спасилачке јединице.
- Уколико се закључи да је потребно спровести **општу евакуацију**, она се проглашава активирањем ручног јављача пожара, након чега се укључују алармне сирене у свим ходницима на свим нивоима факултета.
- Декан и продекани пружају потребну стручну и другу подршку током евакуације у ангажовању других шефова катедара, из суседних просторија ради

одређивања приоритета у евакуацији људства и опреме и предузимања потребних радњи.

- Руководилац акције одлучује о поступку евакуације, руководећи се проценом да се објављивањем и наредбом о евакуацији не изазове паника и да евакуација буде безбедно изведена.
- Сви запослени, студенти и друга лица која се затекну у згради ТМФ, дужни су да безусловно извршавају налоге руководиоца акције и кад сами процене да је опасност мала.
- У случају избијања пожара и издате наредбе о евакуацији, сва лица која се затекну на ТМФ, без одлагања, обустављају рад, поступају по Правилима и са личним стварима крећу ка излазу. Након напуштања радних просторија затварају врата за собом и крећу се следећи шему евакуације, означеним евакуационим путевима, брзим и сигурним ходом, без панике ка излазима из зграде до зборног места на ободу односно углу парка (Мали ташмајдански парк) како би се ту проверила ефикасност евакуације односно од присутних сазнало има ли заосталих. Пребројавање и проверу здравственог стања запослених на месту окупљања врши рефернт или лице задужено од стране руководиоца акције.
- Неизвршавање наредбе о евакуацији, као и одбијање пружања помоћи при евакуацији, другим лицима затеченим у згради ТМФ, представља тежу повреду радне обавезе.

Члан 18.

План евакуације састоји се од текстуалног дела и од графичког дела (цртежа) са следећом основном садржином: распоред просторија, правци и смерови кретања угрожених лица у случају евакуације (означеним стрелицама у боји), намена битних просторија, степеништа и евакуационих излаза.

У графички део плана евакуације, поред садржине из става 1 овог члана, уносе се, по потреби, и место и распоред мобилне противпожарне опреме, зидних хидраната, ручних јављача пожара, светиљки противпаничне расвете, разводних електроормана и други корисни подаци, као и легенда са значењем нумеричких и других знакова и симбола на цртежу.

Члан 19.

Руководилац акције из става 1. овог члана одлучује о поступку евакуације, руководећи се превасходно потребом да се њеним објављивањем не изазове паника и

да евакуација буде безбедно изведена. Руководилац акције бира пут евакуације који је најкраћи и најпогоднији у односу на насталу ситуацију.

У случају избијања пожара и издате наредбе о евакуацији сва наведена лица из члана 15., без одлагања обустављају рад, искључују уређаје из струје и са личним стварима крећу ка излазу из радних просторија. Након напуштања радних просторија затварају врата за собом и крећу се следећи шему евакуације, означеним евакуационим путевима, брзим и сигурним ходом, без панике ка излазима из зграде. Излаз се бира у односу на стање у развоју пожара у згради.

3.2. УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Члан 20.

Лице које је открило пожар обавезно је да се ангажује у његовом гашењу, ако то може да учини без опасности за себе или другог.

Лице које открије пожар врши процену да ли може да самостално или уз помоћ лица у близини, евентуално послужиоца (портира) изврши гашење пожара.

Телефонски локал послужиоца централе (портирнице) је **606**.

Уколико лице на интервенцији или у међувремену пристигли шеф катедре или његов опуномоћеник-заменик, процени да је потребно прогласити и извести општу евакуацију, треба да активира ручни јављач пожара или на други адекватан начин проследи сигнал ка централни дојаве пожара односно послужиоцу.

Уколико се од стране руководиоца гашења процени да ће акција гашења пожара бити неуспешна, о његовом постојању обавештава професионалну ватрогасну јединицу – **на број телефона 193**.

Члан 21.

При спасавању и гашењу пожара предузимају се поступне мере за акцију гашења пожара:

- склањање на сигурно место повређених људи, по потреби позивања службе хитне медицинске помоћи

БРОЈ ТЕЛЕФОНА СЛУЖБЕ ХИТНЕ ПОМОЋИ ЈЕ - 194.

- уклањања боца са гасом и посуда са запаљивим течностима,
- прекид довода гасова,
- искључење напајања електричном енергијом,

- уклањање опреме, документације и друге имовине која би могла бити уништена или оштећена пожаром

На месту пожара сме се налазити само потребан број запослених у циљу његовог гашења.

У случају да у пожару прети настанак експлозије, сви запослени треба да напусте просторију-евакуишу се и сачекају долазак територијалне ватрогасно-спасилачке јединице

Члан 22.

Гашење пожара и спашавање људи и имовине врши се док се пожар не угаси, односно спашавање не заврши.

Лица која учествују у гашењу пожара и спашавању људи и имовине напуштају место пожара тек пошто се руководилац акције увери да је пожар угашен и спашавање успешно окончано.

Уколико постоји опасност од поновног избијања пожара, руководилац акције гашења пожара одређује противпожарну стражу, са потребним бројем стручно оспособљених лица за спровођење мера заштите од пожара и одговарајућом противпожарном опремом.

Члан 23.

По завршеној интервенцији гашења пожара и евакуацији људи и материјалних добара, руководилац акције обавезан је да сачини извештај о току и резултатима активности и достави га савету и декану ТМФ.

4. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 24.

Оспособљавање запослених за спровођење заштите од пожара врши се кроз основну обуку и проверу знања из области заштите од пожара која се организује за све запослене на ТМФ.

Циљ извођења обуке запослених је стицање неопходних теоријских и практичних знања и вештина (у руковању апаратима за гашење и др.) из области заштите од пожара.

Обука запослених из области заштите од пожара врши се по програму основне обуке, који доноси декан ТМФ, по прибављеној сагласности Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Члан 25.

Садржајем програма основне обуке запослених из области заштите од пожара обезбеђује се стицање основних теоријских и практичних знања о нормативном уређењу заштите од пожара, основама горења, пожарима, превентивној заштити од пожара, средствима за гашење пожара, апаратима и опреми, тактици гашења, савременим техничким системима за откривање, дојаву и гашење пожара, специфичностима потенцијалних опасности од избијања пожара на ТМФ, а посебно о поступању запослених у случају избијања пожара у објекту ТМФ, односно спречавању ширења пожара и евакуацији.

Садржај обуке је специфичан с обзиром на послове и опасности при њима тако да је нужно да се у садржаји прилагоде квалификацијама особља факултета.

Садржај сачињава трочлана комисија, а коју формира декан, у којој је један члан референт, а друга два су продекани или шефови катедара. Та комисија се стара да се обука извод по програму, у пуном прописаном обиму, стручно, професионално и да се контролише успешност обуке релевантним испитивањем и провером вештина полазника курса.

Члан 26.

Запослени су обавезни да присуствују основној обуци и провери знања из области заштите од пожара.

Правила заштите од пожара

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, најкасније у року од шест месеци од дана ступања на рад, а провера знања и вештина најмање једном у три године.

Основну обуку из области заштите од пожара изводи лице (или више лица) техничке струке које испуњава одређене услове: има високу стручну спрему са положеним стручним испитом заштите од пожара за лица која раде на пословима заштите од пожара.

Члан 27.

По завршеној обуци запослених обавезно се спроводи провера знања, писменим и усменим испитом и практичном демонстрацијом руковањем опремом за гашење пожара.

О извршеној обуци и провери знања присутна комисија факултета потписује записник, а стручно лице задужено за послове заштите од пожара води одговарајућу евиденцију.

Члан 28.

Даном ступања на снагу ових Правила, престају да важе сви претходни правилници везани за заштиту од пожара.

Ова правила ступају на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној табли и интернет страници ТМФ.

Универзитет у Београду

Технолошко-металуршки факултет
Карнегијева бр. 4

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКОГ ФАКУЛТЕТА

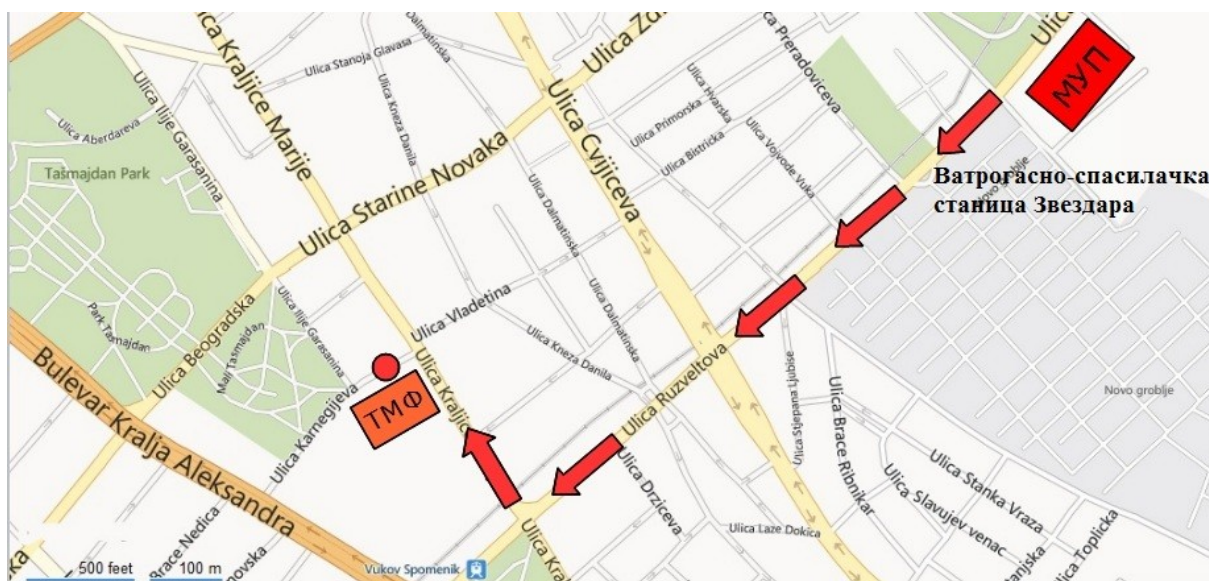
Проф. др Драган Јоцић

.....

Графички прилози Правилима

1. Долазак ватрогасне јединице на ТМФ
2. Платои за ватрогасна возила на интервенцији
3. Место за окупљање након евакуације
4. План евакуације за сутерен мале зграде
5. План евакуације за приземље мале зграде
6. План евакуације за први спрат мале зграде
7. План евакуације за сутерен (-2) велике зграде
8. План евакуације за сутерен (-1) велике зграде
9. План евакуације за приземље велике зграде
10. План евакуације за први спрат велике зграде
11. План евакуације за други спрат велике зграде
12. План евакуације за трећи спрат велике зграде
13. План евакуације за четврти спрат велике зграде
14. План евакуације за пети спрат велике зграде
15. План евакуације за шести спрат велике зграде

Долазак ватрогасне јединице на ТМФ

Најкраћи пут за ватрогасно возило. Удаљеност 1,4 km, време доласка на интервенцију мање од 4 min.

Платои за ватрогасна возила (1, 2 Велика зграда, 3 мала зграда)

Место за окупљање (и пребројавање) након евакуације – “Мали ташмајдански парк”

